

STOWARZYSZENIE NAUKOWO-TECHNICZNE
INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW OGRODNICTWA
Grupa Rzeczoznawców
85-030 BYDGOSZCZ   ul. BOL. RUMIŃSKIEGO 6

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
Inwestor: .....
Adres: Włocławek ul. Okrzei 54 .....
Obiekt: Park wiejski .....
Adres: Kłobiza gm. Lubraniec woj. włocławskie .....
Branża: .....
Stadium: Ewidencja naukowa - historyczna .....
Nr zlec.: 12/1/Bg   Nr egzemplarza: 2

2276

4403
2047

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 4403

BIBLIOTEKA
Zm. zgłosz. do
Nr inw. 4403
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

ANALIZA I OCENA WARTOŚCI ZABYTKOWYCH ZAŁOŻEŃ ZIELENI

Park, ogród, aleja, zieleni towarzysząca Rodzaj parku/ogrodu: <u>klasztorny, zamkowy, pałacowy, dworski, miejski</u> Czas powstania: <u>końiec XIX w.</u> Forma stylowa: <u>neoromantyzm, lęgobor.</u> Wielkość: <u>3,5 ha</u>		Nazwa: <u>KŁOBIA</u> Adres: <u>GM. LUBRANIEC</u> Województwo: <u>ŁÓDZKIE</u> Użytkownicy: <u>gmina Lubraniec (4 rodziny)</u>				
--	--	---	--	--	--	--

K R Y T E R I A		0	1	2	3	4
		zły	mierny	db	b. db	

A I. Wartości zabytkowe	Stopień przetrwania elementów dawnego układu przestrzennego					
	1. Osie i ciągi kompozycji (relacja z architekturą)	+				
	2. Układ dróg		+			
	3. Stopień przetrwania starodrzewia		+			
	4. Układ wodny i pierw. ukształt. terenu		+			
	5. Zachowanie dawnych elementów architektury i małej architektury		+			
	II. Wartość układu przestrzennego					
	1. Jednorodność stylu całego układu lub wysoka czytelność nawarstwień stylowych		+			
	2. Wartość historyczna układu (dawność)	+				
	3. Wartość obiektów architektury		+			
	4. Reprezentatywność lub unikalność w skali regionu lub kraju	+				
	5. Wartości krajobrazowe i estetyczne		+			
	III. Wartości tradycji historycznej (w sensie potencjonalnych walorów turystycznych)					
	1. Związek obiektu z postaciami lub wydarzeniami historycznymi	+				
	Wartości zabytkowe ogółem					7

B I. Wartości przyrodnicze i ekologiczne	Wartości przyrodnicze i ekologiczne					
	1. Rzadkie gatunki drzew i krzewów		+			
	2. Drzewa o charakterze pomników przyrody		+			
	3. Intensywność zadrzewienia	+				
	4. Stan zdrowotny drzewostanu		+			
	5. Znaczenie ekologiczne		+			
	Wartości przyrodnicze ogółem					4

Ogólna ocena obiektu	11
----------------------	----

Analizę sporządził: [signature]

Data: 7.01.84

Uwaga dotycząca koniecznej doraźnej interwencji w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu oraz działań konserwatorskich w odniesieniu do zadrzewienia i obiektów architektonicznych — podać na odwrocie karty!

STOWARZYSZENIE NAUKOWO-TECHNICZNE
INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW OGRODNICTWA
Grupa Rzeczoznawców
85-030 BYDGOSZCZ ul. BOL. RUMIŃSKIEGO 6

Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne
Inżynierów i Techników Ogrodnictwa
Zespół Rzeczoznawców w Warszawie
Grupa Rzeczoznawców w Bydgoszczy
ul. Rumińskiego 6, tel. 22-40-84
85-030 Bydgoszcz

Nr.olec. 12/1/Bg

KARTA PRZEWODNIA

Zamawiający: _____

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków

we W ł o c ł a w k u

Znak i data zamówienia: Ldz. B.B.i D.Z. - 5347/1/83 z 14.02.83 r.

Przedmiot opracowania: _____

Opracowania Ewidencji Parków Wiejskich

położonych w gminie Lubraniec, woj. Włocławskie

Zawartość opracowania: Park Wiejski w K ł o b i

Akceptacja	Nazwisko i imię	Data	Podpis
Rzeczoznawca mgr inż. G. Oleksiejuk			
Rzeczoznawca wiodący mgr inż. E. Oleksiejuk			
opracowanie historyczne dr J. Tandecki			
Recenzent mgr M. Jędrzejewska			
~~Rzeczoznawca~~ weryfikator			
Kierownik /Zespołu, Grupy/ Rzeczoznawców	Marek Stranc	Kierownik Grupy Rzeczoznawców 28.9.83	

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr. inw. 6403

METRYCZKA PARKU - OGRODU

1.	Adres: miejscowość / dzielnica, ulica nr posesji KŁOBIA		Gmina LUBRANIEC	Województwo WŁOCŁAWSKIE
2.	Nazwa parku: aktualna: -		dawna: -	
3.	Rodzaj parku i stan jego zachowania zdevastowany park dworski			
4.	Czas powstania i najważniejsze fazy przekształceń: koniec XIX w. -			Autor -
5.	Powierzchnia parku: Ogółem ha 3,5 ha	w tym wód w ha -	Istniejące budynki: 1 o wartościach zabytkowych 1. Dworek	
6.	Nr i data rejestru parku - ogrodu -	6a. Opinia Komisji Kons. -	Inne -	
7.	Użytkownicy obiektu gmina Lubraniec /4 rodziny/			
8.	Istniejące dokumentacje /data i autor/ -	1. Pomiar syt.-wys. -	2. Inwentaryzacja zieleni -	
	3. Studium historyczne ?	4. Założenia techniczno-ekonomiczne -	Dokumentacje branżowe techniczne i ekspertyzy -	
9.	Przeprowadzone remonty	Budynków dach 1980 r. elewacja	Parku -	Metrykę sporządzili: mgr inż. E.G. Oleksiejukowie Data 1983 r.

Recenzja ewidencji parku

Nazwa parku - adres Kłobias, gm. Lubraniec, woj. Włocławek

Autor ewidencji mgr inż. E.G. Oleksiejuk rok oprac. 1983

Czy ewidencja wykonana jest zgodnie z instrukcją tak

Czy jest kompletna tak

Analiza historyczna } w części tekstowej analizy, jak
Wykorzystanie źródeł } również na planie należy uwzględnić sprawę dawnej granicy założenia oraz ewentualnego powiązania
Analiza układu przestrzennego } z terenem kościoła i cmentarza.
Poza tym bez zastrzeżeń.

Inwentaryzacja roślin Prawidłowa

Analiza stopnia zachowania Analiza wystarczająca dla oceny
pozostałości założenia.

Wnioski autorów ewidencji } Bez zastrzeżeń
Dokumentacja fotograficzna }

Ocena planu parku Brak dawnej granicy parku

Ogólna ocena ewidencji Ogólnie ewidencja wykonana jest
wystarczająco i może być przyjęta.

Konkluzja: ewidencja wykonana jest poprawnie i może być przyjęta:

~~Ewidencja wymaga poprawek w części:~~

~~Ewidencja nie może być przyjęta z powodu:~~

Miejscowość i data Warszawa, 3.IX.1983

Recenzent podpis nieczytelny

Za zgodność:

Rzecznik ETO

mgr inż. Gabriel Oleksiejuk
nr rej. 559/82

Oświadczenie

Niniejszym oświadczamy, że do pracy wniesiono
uzupełnienia zgodnie z uwagami i zaleceniami
Recenzenta.

Rzecznik SITO

mgr inż. *Gul* Oleksiejuk
nr rej. 557/82

Rzecznik SITO

mgr inż. *Elżbieta* Oleksiejuk
nr rej. 557/81

A u t o r z y   o p r a c o w a n i a

mgr inż. Elżbieta Oleksiejuk

mgr inż. Gabriel Oleksiejuk

dr Janusz Tandecki

W s p ó ł p r a c a

techn. Urszula Łowicka

techn. Krystyna Murzynowska

P o m o c   t e c h n i c z n a

Zygmunt Bienkowski

Elżbieta Oleksiejuk

Gabriel Oleksiejuk

Janusz Tandecki

Urszula Łowicka

Krystyna Murzynowska

Zygmunt Bienkowski

S p i s   t r e ś c i

- I. Krótka analiza historyczna
  1. dawne plany
- II. Pierwotna kompozycja przestrzenna parku i jej ewolucja
- III. Charakterystyka stanu istniejącego
  1. układ przestrzenny
  2. skrócona inwentaryzacja roślin
  3. rola obiektu w krajobrazie
- IV. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego
- V. Wnioski
- VI. Dokumentacja fotograficzna
- VII. Źródła do dziejów parku

I. Krótka analiza historyczna

Danne dzieje wsi nie są znane. Wiadomo jedynie, że w latach 1628-1632 właścicielem i wójtem w Kłobi był Marcin Tulibowski, zaś w XVIII wieku wieś była własnością króla.

W 1781 r. folwark Kłobia - za zgodą króla - oddany został w dożywocie Słubickiemu, a następnie odstąpiony w 1789 r. przez wdowę po Słubickim, Wardęskiemu.

W 1835 r. właścicielem dóbr Kłobia został generał-major Michał Frołow.

Kolejnymi właścicielami byli: syn Michała Aleksander Frołow, jego brat Michał Frołow od 1842 r., Mikołaj Frołow od 1910 r., a po odzyskaniu niepodległości - państwo polskie.

W okresie międzywojennym w budynkach folwarku mieścił się ośrodek (akta nie precyzują bliżej jaki).

W roku 1939 majątek nabywa Świerczkowski, który oddaje go w dzierżawę Jasińskiemu Janowi.

W czasie okupacji majątek został przejęty przez Niemców.

Po wojnie w wyniku realizacji zasad reformy rolnej grunty folwarku uległy parcelacji.

Część gruntów przejęła Spółdzielnia Produkcyjna w Kłobi, a później PGR, który przejęte grunty użytkuje do chwili obecnej.

1. Dawne plany.

Oprócz załączonych do księgi wieczystej z ogólnych planów majątku z 1921 r. i 1946 r. żadne stare plany i opisy nie zachowały się.

II. Pierwotna kompozycja przestrzenna parku i jej ewolucja.

Z zachowanych resztek drzewostanu oraz danych przekazanych przez respondentów należy domniemywać, że park został założony w końcu XIX wieku jednocześnie z budową dworku.

Dworek usytuowany jest w centralnej części założenia dworsko-parkowego.

W części wschodniej założenia znajdowały się zabudowania gospodarcze - gliniane, które spaliły się i zawaliły w latach 1952 - 1953.

Część północną oraz południową założenia stanowił sad, wykarczowany w okresie powojennym.

Z usytuowania terenu cmentarza i kościoła można wnioskować, że północna granica założenia dworsko - parkowego dotykała do wymienionych obiektów.

Do dworku prowadziła droga dojazdowa od trasy Lubraniec - Boniewo po zachodniej stronie torów kolejowych poprzez przejazd przez tory, kończąca się podjazdem przed dworkiem.

Do części gospodarczej wjazd był bezpośrednio od trasy Lubraniec - Boniewo.

Część ozdobna założenia dworsko - parkowego znajdowała się w bezpośrednim sąsiedztwie dworku.

Cały teren był wygrodzony drewnianym płotem.

Z uwagi na brak danych w postaci dawnych planów oraz zachowania materiału roślinnego nie można określić kompozycji założenia parkowego.

III. Charakterystyka stanu istniejącego.

1. Układ przestrzenny.

Wieś Kłobia leży na południowy-wschód w odległości 7 km od Lubranca, przy trasie Lubraniec - Boniewo.

Teren założenia dworsko - parkowego jest mało urozmaicony pod względem konfiguracji.

Założenie w kształcie wydłużonego prostokąta graniczy: od strony północnej z uprawami rolnymi.

Granice z chodnią stanowią tory kolejki wąskotorowej Boniewo - Jerzmanowo.

Zaś granicę południową stanowi szosa Lubraniec - Boniewo.

Granicą wschodnią są sady i teren zabudowy jednorodzinnej.

Teren założenia jest niewygrodzony.

Dworek piętrowy, murowany, kryty eternitem falistym, zlokalizowany jest w centrum założenia w odległości c/a 30 m od torów kolejki wąskotorowej i 150 m od szosy Lubraniec - Boniewo.

Do dworku prowadzi droga po wschodniej stronie torów kolejki wąskotorowej od szosy Lubraniec - Boniewo.

Wokół dworku zlokalizowane są drewniane i murowane budynki gospodarcze, wydzielone nietrwałymi ogrodzeniami.

W części wschodniej założenia na miejscu dawnej zabudowy gospodarczej znajduje się boisko do piłki nożnej wygrozione siatką w ramach na słupkach stalowych.

Tereny dawnych sadów zajmują uprawy rolne.

W najbliższym sąsiedztwie dworku w zachodniej części założenia oraz na północnej granicy założenia pozostały resztki drzewostanu.

Na terenie założenia oprócz dworku nie występują inne budynki związane z historią obiektu.

2. Skrócona inwentaryzacja roślin.

W parku, wśród resztek istniejącego drzewostanu, naliczono 12 gatunków drzew i krzewów. Znalezione jeden gatunek iglasty. Z gatunków obcych występują: grochodrzew, orzech włoski, dąb czerwony.

Najliczniej występuje grochodrzew, bez czarny, brzoza brodawkowata.

Stan zdrowotny drzewostanu dobry.

Na uwagę zasługuje dąb czerwony - $\varnothing$ 50 cm oraz dwie lipy drobnolistne o obwodzie 255 i 272 cm a także jesion wyniosły, odmiana zwisająca.

Wiek drzewostanu określa się na około 100 lat.

wykaz roślinności.

1.	Acer platanoides	- klon pospolity	1 szt.
2.	Betula verrucosa	- brzoza brodawkowata	6 "
3.	Caragana arborescens	- karagana syberyjska	1 "
4.	Fraxinus excelsior	- jesion wyniosły	6 "
5.	" " pend.	" " odm. zwis.	1 "
6.	Juglans regia	- orzech włoski	1 "
7.	Populus nigra	- topola czarna	20 "
8.	Quercus rubra	- dąb czerwony	1 "
9.	Robinia pseudoacacia	- robinia kaczowa	70 "
10.	Sambucus nigra	- bez czarny	
11.	Tilia cordata	- lipa drobnolistna	4 "
12.	Picea abies	- świerk pospolity	1 "

W pokryciu występują w/w gatunki jako samosiewy. Brak naiwerzchn trawiastych.

Ilości sztuk podano orientacyjnie.

3. Rola obiektu w krajobrazie.

Fragmenty istniejącego zadrzewienia parkowego są wspomnieniem ciekawych przykładów kompozycji krajobrazu. W chwili obecnej z

uwagi na znikomą powierzchnię nie wywierają większego wpływu na klimat i biocenozę pól.

IV. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego.

Park w chwili obecnej posiada znikome resztki drzewostanu. Jego układ zabytkowy jest całkowicie zatarty i zdewastowany. Po II wojnie światowej na terenie założenia pojawiły się nowe budynki w postaci szop gospodarczych mieszkańców pałacu (4 rodziny) oraz wyгородzone boisko do piłki nożnej i zabudowy jedno-rodzinnej.

Należy domniemać, że założenie parkowe występuje w pierwotnych granicach założenia.

Drzewostan nie posiada egzemplarzy kwalifikujących się na pomniki przyrody.

Założenie parkowe posiadało ogrodzenie drewniane, które do dnia dzisiejszego nie pozostawiło żadnych śladów.

W roku 1980 odnowiono elewacje budynku oraz dokonano wymiany pokrycia dachowego z dachówki na eternit falisty.

V. Wnioski

- uporządkować zabudowania gospodarcze oraz ogrodzenie przed frontem dworku.
- wykonać podstawową pielęgnację drzewostanu.
- objąć ochroną konserwatorską budynek dworku oraz resztki istniejącego drzewostanu.
- powstrzymać dalszą wycinkę drzewostanu.

VI. Dokumentacja fotograficzna

1. Dworek - widok od strony podjazdu, marzec-1983-r., - - - fot. G. Oleksiejuk
2. Widok od strony dworku na wjazd.
3. Fragment części ozdobnej założenia - widok od strony dworku w kierunku zachodnim.
4. Widok ogólny na park od strony obecnej drogi dojazdowej.
5. Widok dworku od strony północno - zachodniej.

VII. Źródła i literatura do dziejów parku

1. Państwowe Biuro Notarialne we Włocławku - księga wieczysta-Dobra ziemskie Kłobis

2. Słownik geograficzny Królestwa Polskiego t. 4 s. 175
3. Lustracja województw wielkopolskich i kujawskich 1628 - 1632
cz. III wyd. Z. Guldosz, Bydgoszcz 1967 r. s. 79
4. Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie - negatywnie
5. W. A. P. Włocławek - negatywnie
6. Katalog Zabytków Sztuki w Polsce - (brak danych)
7. Rejestr Ogrodów Polskich - (brak danych)
8. Zabytki Architektury i Budownictwa w Polsce woj. bydgoskie
(brak danych)
9. Historia Ogrodów - L. Majdecki
10. Ogrody Polskie - G. Ciołek

Respondenci

Obyw. Wawrzyniak Stanisław, lat 62 - zam. Kłobiaz

1. Dworek - widek od strony podjazdu
fot. G.Oleksiejuk - marzec 1983 r.

2. Wideo od strony dwerku na wjazd.
fot. G.Oleksiejuk - marzec 1983 r.

3. Fragment części ozdobnej założenia - widok
od strony dworku w kierunku zachodnim.
fot. G.Oleksiejuk - marzec 1983 r.

4. Widok ogólny na park od strony obecnej drogi
dojazdowej. fot. G.Oleksiejuk - marzec 1983 r.

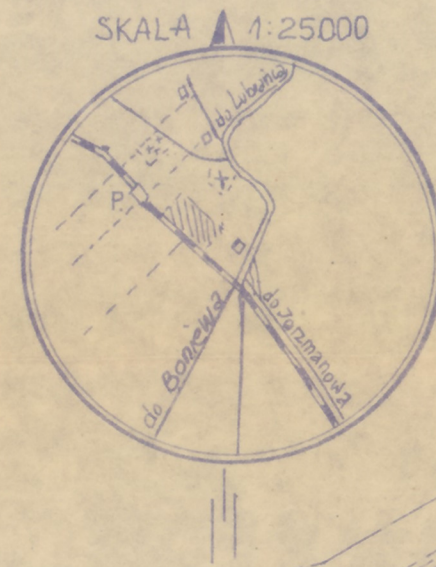
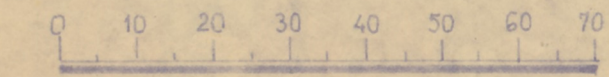
5. Widok dwierku od strony północno- zachodniej.
fot.G.Oleksiejuk - lipiec 1983 r.

PARK W KŁOBII woj. WŁOCŁAWSKIE gm. LUBRANIEC

SKALA 1:1000

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

M. inż. 4403

WYKAZ ROŚLINNOŚCI

1. ACER PLATANOIDES L - KLON POSPOLITY
pień $\phi 60$ / korona $\phi 15m$ / h drzewa 20m
2. BETULA VERRUCOSA EHRH - BRZOZA BRODAWKOWATA
pień $\phi 25-30cm$
3. CARAGANA ARBORESCENS LAM. - KARAGANA SYBERYJSKA
4. FRAXINUS EXCELSIOR L - JESION WYNIOSŁY
a. " 20-40cm
b. " 40-20cm
5. " " PENDULA - JESION WYNIOSŁY ODM. ZWISAJĄCA $\phi 20cm$
6. JUGLANS REGIA L - ORZECH WŁOSKI
7. POPULUS NIGRA L - TOPOLA CZARNA
8. QUERCUS RUBRA L - DĄB CZERWONY
pień $\phi 50cm$ / korona $\phi 40m$ / h drzewa 18m
9. ROBINIA PSEUDACACIA L - ROBINIA AKACJOWA
a. pień $\phi 30-50cm$ / korona $\phi 4-6m$ / h drzewa 8-10m
b. samosiew h - 2,5-3m
10. SAMBUCUS NIGRA L - BEZ CZARNY h - 3m
11. TILIA CORDATA MILL - LIPA DROBNOLISTNA
a. ϕ pnia 255cm / korona $\phi 8m$ / h drzewa 20m
b. ϕ pnia 272cm / korona $\phi 42m$ / h drzewa 20m
12. PICEA ABIES KARST - ŚWIERK POSPOLITY

OBJAŚNIENIA

- BUDYNKI MUROWANE O WARTOŚCIACH ZABYTKOWYCH
- BUDYNKI MUROWANE
- BUDYNKI DREWNIANE
- TRZEPAK
- OGRODZENIE NIETRWAŻE
- OGRODZENIE TRWAŁE - MUR CMENTARZA
- AKTUALNE WEJŚCIE
- DAWNE WEJŚCIE
- DROGI ZAKOZONE WSPÓŁCZESNIE
- SZPAŁER DRZEW
- POJEDYŃCZE STARE DRZEWIA LIŚCIASTE
- MASYW DRZEWOSTANU MŁODEGO
- SKUPINY KRZEWÓW
- STANOWISKO I KIERUNEK WYKONANIA ZDJĘCIA FOTOGRAFICZNEGO - NR ZDJĘCIA
- A PAŁAC
- B BUDYNKI GOSPODARCZE
- GRANICA OCHRONY ZABYTKOWEGO ZAKŁADZENIA
- PIERWOTNA GRANICA ZAKŁADZENIA PARKOWEGO

